

dramatiziral domačin Anton Kušar po istoimenskem Finžgarjevem romanu. Priljubljenost tega Finžgarjevega romana je pripomogla, da je bila dvorana dvakrat nabito polna. Da je drama zares dobro uspela, dokazuje tudi to, da so bile ob gostovanju v Pirničah vse vstopnice razprodane že osem dni pred predstavo. V okviru občinskega praznika občine Škofja Loka je društvo uprizorilo 15. decembra 1954 v kulturnem domu v Škofji Loki dramo Lepa Vida, ki je zelo dobro uspela, saj je bila dvorana nabito polna in gledalci zelo zadovoljni. V tem času so gostovali skupno dvanajstkrat, in sicer na Trati, v Medvodah, v Škofji Loki, pri Sv. Duhu, v Pirničah, Senčurju, Dupljah, Vodich in na Primskovem. Najbolj uspešna so bila gostovanja s Schillerjevo dramo Kovarstvo in ljubezen (5 gostovanj) in z dramo Lepa Vida (6 gostovanj). Na Godešiču pa so gostovali igralci iz Reteč, Trate, Smlednika, Stanežič, Vodice in Škofje Loke s skupno 14 prireditvami.

V zadnjem razdobju, ki obsega leti 1956 in 1957, je bilo vedno bolj čutiti, da prevzemajo položaje mladi člani, kar je imelo poleg pozitivnih tudi negativne posledice. Te so se odrazile v tem, da so uprizorili nekaj del, ki so bila slaba in zastarela. V teh zadnjih dveh letih so pripravili pet premier (Miklova Zala, Trojčki, Napoleonov oficir, A njega ni in Turške kumare), tri ponovitve in štiri akademije ter proslave ob državnih in kulturnih praznikih. Te proslave so bile dobro pripravljene in je zlasti dobro uspela proslava v počastitev slovenskega kulturnega praznika 8. februarja leta 1957. Dramo Miklova Zala, ki je dobro uspela, je uprizorila mladinska organizacija ob vsestranski podpori kulturnega društva. S to prireditvijo je mladina dokazala svojo igralsko sposobnost in voljo do dela. To obdobje je pomembno tudi zato, ker so Godešani v tem času gostovali kar petnajstkrat (Pirniče, Duplje, Trata, Hotavlje, Vodice, Zabnica, Dobrova pri Ljubljani) s šestimi deli. Na Godešiču pa sta gostovali samo dve igralski družini, in sicer iz Trboj in iz Senice.

Izmed vseh prireditev, kar jih je v času svojega obstoja pripravilo kulturno-umetniško društvo »Brata Križnar« iz Godešiča, je vsekakor najbolj uspela Župančičeva drama Veronika Deseniška, ki je bila na programu tri sezone (1948, 1950, 1956) in je doživela pet ponovitev, poleg tega pa so z njo gostovali še sedemkrat po okoliških odrih ter povsod želi priznanje in pohvalo. Samo v letih po osvoboditvi je društvo pripravilo in izvedlo 27 proslav in akademij ob kulturnih in državnih praznikih (n. pr. ob 8. marcu, 8. februarju, 29. novembru itd.). Društvo ima tudi bogat arhiv, kjer so shranjena vsa dela, ki so jih že uprizorili, ali pa še čakajo uprizoritve. Arhiv obsega več kot 200 najrazličnejših dramskih del v več izvodih (okrog 750 zvezkov). Zanimiv je tudi album fotografij, ki v slikah prikazuje delo društva od začetka do danes. Zlasti so dragocene fotografije iz predvojnih let, ki lepo ilustrirajo takratna kulturna prizadevanja društva.

Ob občinskem prazniku Škofje Loke leta 1957 je bilo KUD »Brata Križnar« iz Godešiča prvo in edino v škofjeloški občini odlikovano za napredno delo pri širjenju prosvete in kulture na vasi s častno srebrno plaketo, pismenim priznanjem in pohvalo. Slovesne izročitve plakete so se udeležili Alojz Novinc, Ivan Krajnik, Silva Hafner in Nika Križaj.

Anton Bobnar

OBČNI ZBOR MUZEJSKEGA DRUŠTVA

Zadnji občni zbor Muzejskega društva je bil v nedeljo, dne 30. marca 1958 v Kulturnem domu na Spodnjem trgu.

Najprej je bila ob pol 10. uri v mali dvorani odprta razstava »Arhitektura Gorenjske v baročni dobi«, ki jo je priredil Pokrajinski muzej v Škofji Loki s sodelovanjem mestnih muzejev v Kranju in v Ljubljani, fotokopije pa je posodil konservator Nace Šumi, ki je razstavo tudi strokovno tomlačil. Razstava je bila nato odprta ves teden vsak dan od 9. do 17. ure.

Po otvoritvi razstave se je pričel v veliki dvorani Kulturnega doma občni zbor Muzejskega društva.

Predsednik dr. Pavle Blaznik je najprej pozdravil navzoče, zlasti pa predsednika ObLO Škofja Loka Svetka Kobala, predsednika Sveta za prosveto in kulturo pri ObLO Škofja Loka Franca Kalana, ustanovnega člana prof. dr. Jožeta Ranta, konservatorja Naceta Šumija in druge goste. Preden je prešel na predsedniško poročilo, je dr. Blaznik počastil spomin umrlih muzejskih članov in sodelavcev Otona Burdycha, Lada Finžgarja, Franca Gabra in Ane Zihnerlove.

Poročilo predsednika
(Poroča dr. Pavle Blaznik)

Po dveh letih se zopet sestajamo na rednem občnem zboru v smislu spremenjenih pravil našega Muzejskega društva. Prav te dni pa sta potekli tudi dve leti, odkar je občinski ljudski odbor v Škofji Loki imenoval upravni odbor Muzeja v Škofji Loki za dobo dveh let. Sovpadanje teh datumov in terminov ni slučajno. Saj je povsem naravno in nujno, da delujeta oba odbora skladno z roko v roki ko uresničujeta isti program z namenom, da pripomoreta k čim boljšemu vsestranskemu razvoju loškega muzeja, ki spada po svoji funkciji brez dvoma med vodilne loške prosvetne ustanove.

Iz podrobnih poročil odbornikov si boste napravili sliko o delovanju našega odbora v zadnjih dveh letih. Iz njih boste razbrali, koliko smo uspeli uresničiti načrte, ki smo jih nakazali na zadnjem občnem zboru in ki se niso omejevali samo na reševanje drobnih problemov notranjega poslovanja in urejevanja našega muzeja. Naš program, postavljen pred dvema letoma, ni bil skromen. Osredotočen je bil v glavnem na tri veje udejstvovanja.

1. Naša prva skrb je bila seveda posvečena vsestranskemu razvoju loškega muzeja. Z zadovoljstvom lahko poudarim, da je bil društveni odbor v pretekli poslovni dobi v najboljši povezavi z upravo loškega muzeja, ki je skušala realizirati naše smernice v polni meri, tako glede preurejevanja muzealnih zbirk, njih evidentiranja in prirejanja razstav, ki naj bi poglobile zanimanje javnosti za našo ustanovo, kakor tudi glede silno zamudnega dela, ki je bilo posvečeno bogatemu arhivu, ki ga hrani naš muzej. S svojimi dragocenimi muzealnimi kolekcijami postaja naš muzej od leta do leta privlačnejši ne samo za domačine, marveč tudi za tujce, ki jih slovenski znanstveni krogi radi usmerjajo v našo ustanovo. Manj vidne, a zato nič manj pomembne, so naše arhivske zbirke, ki smo jih v zadnjem razdobju temeljito povečali tako z originalnimi dokumenti, kakor zlasti s sistematičnim fotokopiranjem mikrofilmskega Münchenskega gradiva. Žal so naša sredstva navzlic dotacijam, ki jih z velikim razumevanjem naklanja muzeju občinski ljudski odbor, daleč premajhna, da bi mogli z njimi nabavljati v nakup ponujene slike, ki so jih ustvarili naši rojaki, odnosno takšne, ki predstavljajo za Loko pomembne osebnosti. Načrtu, da bi postala naša trenutno še dokaj skromna zbirka slik izhodišče za osnovanje loške galerije, bi se mogli realno približati, če nam uspe pridobiti iz podobnih ustanov deponirane slike, ki se spričo pomanjkaja prostorov praše v raznih skladiščih.

Prav tako se je odbor zavedal, da bi bilo treba nadaljevati z arheološkimi izkopavanji, ki so dala že doslej tako lepe rezultate. Saj predstavlja n. pr. zbirka žeblice s Krancelja doslej najpomembnejšo tovrstno kolekcijo v Sloveniji. Vendar se zaradi intenzivnega angažiranja na drugih področjih, ki so zahtevala velikih finančnih sredstev, v zadnjem razdobju nismo mogli lotiti ne izkopavanja gomil, ne odkrivanja Puštala nad Trnjem, niti se posvetiti arheološkemu raziskovanju v Žabnici. Pač pa ima odbor vsa naštetá nahajališča poleg nekaterih drugih stalno v evidenci.

Če že nekaj let sem tožimo, da so nam postali prostori v puštalskem gradu pretesni, ne moremo tudi danes preko te ugotovitve. Vendar se zdi, da nismo daleč od temeljne rešitve tega vprašanja. V doglednem času se namreč obeta izpraznitev loškega gradu, ki bi v polni meri ustrezal našemu namenu, da namreč preselimo tja naš celotni muzej, to je gradivo iz puštalskega gradu in iz doma Zveze borcev. Da nas čas ne prehití, se je ustanovil ožji odbor, ki ga sestavljajo loški odločujoči faktorji in v katerem ima svoje zastopstvo tudi Muzejsko društvo. Z zadovoljstvom lahko poročam, da smo si vsi edini, da spada naš muzej na loški grad. Seveda je pri tem treba urediti še vrsto odprtih vprašanj, med katerimi ni na zadnjem mestu problem vzdrževanja gradu.

2. Druga naša naloga je bila posvečena Škofji Loki kot mestu, ki je vodilno na vsem slovenskem ozemlju glede ohranitve svoje stare podobe. Prav gotovo je Muzejsko društvo prav prvenstveno poklicano, da ohranja staro lice mesta, ki smo ga podedovali po svojih prednikih, obenem pa skrbi, da očisti stari del mesta raznih navlak, ki skrivajo pogled na prvotne zgradbe in kvarijo zunanji videz starega loškega jedra. V zvezi s takim gledanjem bdimó že nekaj let sem nad Loko znotraj srednjeveškega obzidja med Kapucinskim mostom in Martinovo hišo pa od zunanjega dela Lontrga do gradu, da se v tem delu ne izvrše kake nepopravljive napake. Obenem pa želimo dati temu delu mesta še močnejši starinski poudarek. V zvezi s temi problemi smo se

često posvetovali s priznanimi slovenskimi strokovnjaki in osnovali celo kot posvetovalni organ posebni sosvet, v katerega smo pritegnili univ. prof. dr. Franceta Steleta, prof. Franja Baša in kustosa Draga Komelja kot zastopnika Zavoda za spomeniško varstvo.

V zadnji poslovni dobi smo v zvezi s temi nalogami odstranili pri Kapucinskem mostu razne v polpretekli dobi postavljene navlake in tako odkrili pogled na mogočni stavbni kompleks ob vходу v Loko skozi Velb. Srečno naključje je hotelo, da je bila odkrita na Lontrgu v nekdanji Klopčarjevi hiši stara cehovska trgovinica, ki je edinstvena ne samo v Loki, kajti sličnega objekta ni najti niti daleč naokrog. V to vrsto našega dela sodi odkrivanje Zgornjega stolpa na Krancelju, ki sicer časovno ne spada več v našo zadnjo poslovno dobo, a ga omenjam, ker je to delo organsko povezano z obnavljanjem Grabna. Ta del mesta je bil in je deloma še danes med najbolj zanemarjenimi deli Skofje Loke, hrani pa v obilni meri elemente starega mestnega obzidja. Zato smo si postavili na zadnjem občnem zboru med drugim tudi nalogo, da bomo v tej poslovni dobi začeli z obnovo tega zgodovinskega spomenika. Trenutno smo sredi realizacije tega načrta. Prostor med Lontrgom in Placom je po načrtih arhitekta Toneta Bitenca v bistvu že obnovljen, ostalega dela do gradu pa se bo treba še lotiti. Ker se Muzejsko društvo zaveda velike odgovornosti, ki jo z obnovo prevzema na svoja ramena, namerava sestaviti posebno strokovno komisijo, ki bo predložene načrte strokovno pregledala in jih vskladila z načeli spomeniškega varstva. Arhitekt, ki bo vodil dela, bo mogel realizirati svoje načrte le v popolni soglasnosti s to komisijo.

3. Tretja naša velika skrb so Loški razgledi, s katerimi se Muzejsko društvo leto za letom predstavlja širši javnosti s članki, ki prikazujejo gospodarsko, kulturno in politično življenje v preteklosti in sedanosti na teritorialno prostranem ozemlju nekdanjega loškega gospostva. Loški razgledi naj bi po našem načrtu izhajali redno vsako leto za občinski praznik. Kolikor ta termin doslej ni bil dosežen, je bilo povsem izven naše moči, vendar bomo v bodoče skušali tudi v tem pogledu napraviti red. V zadnjih dveh letih sta izšla dva letnika. Letnik 1956 je izredno narasel, medtem ko je zadnji po obsegu približan prvima dvema zbornikoma. S tujejezičnimi resumeji, ki smo jih uvedli v zadnjem letniku pri nekaterih člankih, smo skušali Loške razglede približati tudi inozemskim krogom. Izdajanje zbornika je zvezano z velikimi stroški, ki jih krijejo z izdatno finančno pomočjo številni loški delovni kolektivi, za kar se jim tudi na tem mestu iskreno zahvaljujem s priporočilom za bodoče. Dosedanji Loški razgledi dokazujejo, da so vredni podpor in zaupanja. Strokovne ocene nam dajejo pri tem delu močno vzpodbudo, enako pa kaže primerjava s podobnimi izdajami po Sloveniji, da smo na Loške razglede lahko ponosni.

Okvirna bilanca opravljenega dela, ki sem jo podal v kratkih besedah, vsebuje tudi program za prihodnji dve leti, ki naj bi ga skušal novi odbor uresničiti prvenstveno v naslednjih smereh:

1. Nadaljevati je treba v najtesnejšem sodelovanju s strokovno komisijo z obnovo Grabna, ki naj zajame ves prostor od Placa do Zeleznih vrat.

2. Za vsakokratni občinski praznik naj Muzejsko društvo izda Loške razglede, ki naj bi po kakovosti in obsegu ne zaostajali za zbornikom iz 1957.

3. Končati je treba z evidentiranjem starih fondov, obenem pa paziti, da se v okviru danih možnosti ne zamudi nobena prilika pri dopolnjevanju muzejskih in arhivskih zbirk. Nadaljevati je treba s sistematičnim fotokopiranjem münchenskega gradiva. Novi odbor naj skuša položiti temelje bodoči loški galeriji slik. Obenem naj poskrbi, da se po možnosti nadaljuje z arheološkim raziskovanjem, upoštevajoč prvenstveno gomile na Sorškem polju.

4. V najtesnejši povezavi z ustreznim odborom je treba do potankosti pripraviti vse potrebno za preselitev na loški grad.

Dovolite, da se na koncu svojega poročila iskreno zahvalim vsem, ki so kakor koli pomagali Muzejskemu društvu pri njegovih naporih. Posebej velja moja zahvala delovnim kolektivom, ki nam leto za letom omogočajo izdajo Loških razgledov, pa jih prosim, da nam ohranijo še nadalje svojo naklonjenost. Zlasti pa želim dati poudarek hvaležnosti, ki jo čutim do občinskega ljudskega odbora v Škofji Loki in do njegovega predsednika tovariša Svetka Kobala. Naj izrečem na tem mestu polno priznanje občinskemu ljudskemu odboru, ki zna vzorno skrbeti za vsestranski kulturni razmah nam vsem tako drage loške zemlje.

Tajniško poročilo
(Poroča Doroteja Gorišek)

Od zadnjega občnega zbora 8. aprila 1956 je bilo 20 rednih odborovih sej (vsak prvi četrtek v mesecu) in dva sestanka strokovnih sodelavcev za restavriranje Grabna, skupno torej 22 sej. Odborniki Muzejskega društva so v veliki večini tudi odborniki muzejskega upravnega odbora, zato so bile seje obeh odborov skupne. Na sejah so se snovali načrti, razpravljalo in sklepalo se je o notranjih in zunanjih muzejskih delih, o restavriranju in ureditvi mesta, izdajanju Loških razgledov in arheoloških izkopavanjih, kakor tudi o vseh drugih aktualnostih Loke. Saj si je muzejski odbor pridržal dokončno besedo v vseh kulturnih in spomeniškovarstvenih vprašanjih na loškem terenu.

Velik uspeh društva so Loški razgledi, ki so izšli že v štirih letnikih. Zanimanje za publikacijo je precejšnje, saj sodi prav v vsako loško družino. Ker se razpošilja tudi po obeh dolinah in v nekatere druge kraje Slovenije, je razpečavanje kar zadovoljivo. Običajna naklada je 1200 izvodov, od teh je danes na zalogi: I. letnika 149 izvodov, II. letnika 145 izvodov in III. letnika 268 izvodov v skupni vrednosti 257.000 dinarjev. Četrty letnik je pravkar izšel. Posebno lep uspeh pa je dosežen z zamenjavo in se zbira v muzeju prav lepa knjižna zbirka.

Muzejsko društvo je sodelovalo tudi z ostalimi društvi v Loki. Skupaj s Turističnim društvom je obnavljalo Stari grad, s planinskim, gasilskim in filatelističnim pa se je povežalo z zlatimi žeblički. Društvo je ponosno tudi na zasluge svojih članov. Zato si šteje v čast, da je bil njegov predsednik dr. Pavle Blaznik od občinskega ljudskega odbora v Škofji Loki odlikovan za zasluge na prosvetnoiznanstvenem področju.

Društvo se je po svojih zastopnikih udeleževalo tudi občnih zborov Zgodovinskega društva Slovenije.

Odkar ima muzej svoj upravni odbor, poteka večina korespondence preko uprave, le 54 dopisov izrecno društvenega značaja je rešilo društvo.

Ob zadnjem občnem zboru je društvo imelo 217 rednih članov, 2 ustanovna in 7 dijakov. V zadnjih dveh letih je umrlo 11 članov, med temi dva odbornika. Zato je bil kooptiran v nadzorni odbor za pregled knjig za današnji občni zbor društveni član Silvo Marguč, direktor Komunalne banke. Na novo je pristopilo 18 članov, med temi ves profesorski zbor. Danes šteje Muzejsko društvo v Škofji Loki 224 rednih in enega ustanovnega člana.

Blagajniško poročilo
(Poroča Tone Pirc)

Dohodki

Dotacija ObLO Škofja Loka za investicije	2.210.000 din
Dotacija občinskega odbora SZDL	100.000 din
Prispevek komisije za spomeniško varstvo pri Glavnem odboru ZB in Okrajnega odbora ZB za ekipo za zbiranje podatkov iz NOB	160.000 din
Prodaja publikacij (Loški razgledi idr.)	209.454 din
Inserati za Loške razglede III in IV	1.041.510 din
Povrnitev stroškov za izdajo turističnega prospekta (odbor za gospodarsko razstavo, občinski odbor SZDL, Turistično društvo)	208.000 din
Razni dohodki (prodaja, povračila, obresti idr.)	82.481 din
Saldo iz leta 1955/56	15.495 din
Skupaj	4.026.718 din

Izdatki

Investicije (gradbeni material, delovna sila)	2.428.961 din
Loški razgledi II in III (tisk, honorarji)	1.128.727 din
Stroški ekipe za zbiranje gradiva iz NOB	125.000 din
Razni izdatki (provizija KB, osmrtnice, povračila, dotacije idr.)	47.611 din
Skupaj	3.750.299 din

Saldo na dan 30. marca 1958 296.419 din

Pripomba: Neporavnani so ostali računi za nekatere investicije, za tiskanje pravkar izšlih Loških razgledov IV in honorarje.

Poročilo gospodarja

(Poroča prof. France Planina)

Od leta 1948, ko je takratno ministrstvo za prosveto LRS na prošnjo našega društva namestilo v loškem muzeju stalnega upravnika, ne pripada več društvenemu gospodarju skrb za muzejske zbirke, jih smotno nameščati, pridobivati predmete, inventarizirati in ohranjovati. To je sedaj delo upravnika. Društveni gospodar nima več določenega delovnega področja, kakršno je predvideno v društvenih pravilih. Njegov položaj se je približal položaju odbornika brez funkcije, le da je bolj kot drugi odborniki dolžan imeti pregled nad ravnanjem z muzejskimi zbirkami. Zato sem nekajkrat pregledal muzejske zbirke in ugotovil, da muzejska uprava skrbi za njihovo ohranitev in da so spremembe v njihovi razmestitvi smiselne in utemeljene. Z upravnikom sva tudi pregledala vskladiščene predmete in odločila, kaj naj se še nadalje ohrani, kaj pa naj se drugače uporabi. O ostalih zadevah, ki so v interesu društvenega gospodarja, smo sklepali na odborovih sejah, n. pr. o pisanih pojasnilih pri razstavljenih predmetih, o razstavljanju kopij namesto originalnih pergamentnih listin, o razširitvi zbirke del naših rojakov in zbirke o šolstvu, o proučitvah nekaterih zanimivih vprašanj iz preteklosti Loke itd.

Ko sva s tovarišem predsednikom pred skoraj 22 leti začela z delom za loški muzej s tem, da sva obiskovala stare meščanske družine, iskala skrite zaklade po podstrešjih in pridobljene predmete z vso slovesnostjo sama odnašala in odvažala na stari rotovž, si nisva mogla niti predstavljati, da bo nekoč premajhen puštalski grad, kaj šele, da bo tej neblogljeni muzejski ustanovi pripadla sodgovornost tudi za ohranjanje bistvenih značilnosti mesta in skrb za izdajanje zbornika Loški razgledi, ki se je s IV. letnikom že kar dobro uveljavil in ustalil. In vendar je danes tako!

Ker je funkcija gospodarja — kakor rečeno — v muzeju zelo zožena in zato moje poročilo zelo skromno, naj mi bo dovoljeno, da se dotaknem omenjenega dela izven muzejskih prostorov, najprej spomeniškovarstvenega, nato izdajateljskega.

Za naše kraje se je misel o ohranjanju kulturnozgodovinskih znamenitosti začela uveljavljati sredi prejšnjega stoletja. Po razpravi Franja Baša Organizacija spomeniškega varstva v slovenski preteklosti (Varstvo spomenikov V, str. 13—57) so takrat avstrijske oblasti prišle do prepričanja, da spada med naloge države tudi skrb za ohranjanje spomenikov, ki so v nevarnosti pred zobom časa in pridobitniškimi interesi. Zato so leta 1850 odobrile ustanovitev centralne komisije za proučevanje in ohranjanje stavbnih spomenikov. Centralna komisija ni bila urad in se je zato naslanjala na pomoč zgodovinskih društev in posameznikov, ki so imeli smisel za njene težnje, ter jih je imenovala za konservatorje ali za dopisne člane. Od leta 1894 je bil konservator za Kranjsko rojak iz Železnikov, zgodovinar Anton Koblar, od leta 1914 je bil med korespondenti loški rojak Jurij Karlin. Mimogrede bodi omenjeno, da je centralna komisija na Dunaju dala na svoje stroške obnoviti zlato prevleko na znamenitih dražgoških baročnih oltarjih, ki so sedaj shranjeni v našem muzeju. Komisija je leta 1911 izdala posebno navodilo za delo deželnih konservatorjev. Ker predaprilska Jugoslavija ni imela potrebnega razumevanja za varstvo spomenikov in so bila zaman vsa prizadevanja za izdajo spomeniškega zakona, so omenjena navodila veljala kot pravilnik za delovanje spomeniškega urada v Ljubljani, dotedanji konservatorji in korespondenti Centralne komisije so postali njegovi zaupniki, vlogo dunajskih znanstvenih ustanov, ki so sodelovale z bivšo komisijo, so pa po sili razmer prevzela muzejska društva, med njimi tudi naše mlado društvo. Gradbeni zakon iz leta 1931 je sicer predvidel možnost, da občina določi, kateri deli mesta imajo zgodovinski ali umetniški značaj in katere stavbe so vredne, da se ohranijo. Takratna loška občina se te pravice ni poslužila in ni za varstvo kulturnozgodovinskih znamenitosti ničesar ukrenila. Zato je bil položaj takšen, da je mogel vsak lastnik po mili volji predelati ali podreti stavbo, če mu je občina to dovolila s splošnih gradbenih vidikov. Tako je bila podrtja Perkusova hiša nasproti Lavdana na dnu Grabna kljub temu, da se je naše društvo obrnilo na konservatorja v Ljubljani. Toda pokojni France Mesesnel spriču pomanjkljive zakonodaje ni mogel preprečiti lastnikove namere in tako je Lontrg izgubil svojski okvir in zaključek: na mestu nekdanje preproste, a estetsko in zredno učinkovito oblikovane hiše zija praznina, ki je tudi sedanja ureditev Grabna ni mogla odpraviti. Nova Jugoslavija je že v juliju 1945 sprejela zakon o varstvu kulturnih spomenikov in prirodnih znamenitosti. Na temelju tega zakona je ministrstvo za prosveto Narodne vlade Slovenije mesec dni za tem ustanovilo v Ljubljani Zavod za varstvo in znanstveno proučevanje kulturnih spomenikov in prirodnih

znamenitosti, ljudska skupščina LRS pa je leta 1948 izdala še posebni spomeniški zakon za Slovenijo. Ta zakon pojmuje kot kulturne spomenike vse predmete, ki so pomembni zgodovinsko, arheološko, kulturnozgodovinsko, umetniško, etnografsko ali sociološko, razne domačijske značilnosti in spomenike narodnoosvobodilnega boja.

Naše mesto ima v svojem starem delu še mnogo stavb in arhitektonskih podrobnosti, ki so kulturnozgodovinsko, umetniško ali etnografsko pomembne ali domačijske značilne. Ves del mesta, ki stoji znotraj nekdanjega mestnega obzidja, je zgodovinska znamenitost, kakršne Slovenija nima več razen Ptuja in Štanjela, ki pa imata seveda čisto svoje značilnosti. Lahko trdimo, da je Loka edino slovensko mesto, kjer se še v celoti čuti dih fevdalnega srednjega veka, čeprav so bile stavbe obnovljene po velikem potresu leta 1511. To je velika prednost našega mesta, ki je ne smemo zapraviti. Razumljivo je, da bi vsakdo rad prebival v svetlem, zračnem stanovanju, toda za to ni treba betona, ameriških oken in kdo zna kakšne tuje navlake, ampak se da zadovoljiva mera udobnosti doseči tudi, če ne uničimo značilne dediščine prejšnjih rodov. Mesto Ulm ob Donavi, ki je bilo do tal zbombardirano razen cerkve, so postavili prav takšno, kakor je bilo, čeprav bi namesto starih hiš in ozkih ulic lahko uredili široke ceste in ob njih moderne stavbe, ker so se meščani zavedali, da je v stari obliki svojskost in privlačnost njihovega kraja. Prepričan sem, da bo tudi Loka imela korist od tega, če ohrani svoje pristno lice, se očisti madežev in okvar, katere so ji prizadejali neuki ljudje in se na ta način olepša. Občinski ljudski odbor se zaveda velike naloge, ki mu jo nalagajo spomeniškovarstvene zakonske določbe in skrb za kulturni in turistični dvig mesta. Z velikim čutom odgovornosti spravlja v sklad zahteve glede ohranitve starega mestnega jedra s težnjami po sodobnem oblikovanju ostalih delov in z interesi industrije. Pri tem delu se je ObLO pravilno oprl na naše društvo in našel v njem vnetega sodelavca. Težišče muzejskega dela se je časno premaknilo iz zbirke na urbanistično ureditev mesta. Pri tem zadene društvo tu in tam ob nasprotno interese posameznikov, vendar skuša vedno ravnati po načelu, naj ne trpita škode ne posameznik in ne mestna celota. Saj rešitev, ki bi kvarila pravo podobo mesta, ni nikdar edino možna rešitev in se da urediti še na kak druga način, ki ni v škodo mestu in zadovolji tudi zasebnega interesenta. Da pa vsako javno delo naleti na negodovanje in ugovore, je razumljivo, vendar se ljudje kmalu vživijo v spremembo. Tako smo se že navadili na prostor, ki smo ga pospravili pri Kamnitem mostu in se bomo navadili na Graben, ko ga bomo pošteno očistili neokusnih prizidkov, pokazali mestno obzidje v prvotnem stanju, uredili ob njem čeden trg in napravili z njega direkten dohod h gradu. Pri urejevanju starega mestnega jedra čaka ObLO in naše društvo še mnogo dela. Po zavarovanju nujno ključa kašča, ki bi bila lahko znamenitost Loke in bi služila za kake boljše namene, namesto da je zasilno skladišče in da razpada. Preurediti bo treba mestni trg, posebno del pred Homanovo hišo, prostor okoli cerkve, zunanjo stran mesta nad Selščico od Kasarne do tovarne in še marsikaj. Loški grad bo treba odpreti javnosti, namestiti v njem muzej in ga uporabiti še v druge kulturne in turističnogospodarske namene. Zaradi tega smo v stalnih stikih s strokovnjaki, ki so si zato že ogledali naše mesto in nam dali dobre nasvete, to so umetnostni zgodovinar dr. France Stelè, arhitekt inž. Marijan Mušič, zgodovinar in muzealec Franjo Baš. Tudi pokojni dr. Jože Plečnik je bil z nami na ogledih in nam dal dragocene pobude. Odbor Muzejskega društva se obrača na svoje člane s prošnjo, naj ga podpirajo v stremljenjih za ohranitev mestnih znamenitosti, na ObLO apelira, da še naprej s takšnim razumevanjem opravlja svoje dolžnosti pri spomeniškem varstvu v trajno korist Loke, strokovnjakom, posebno inž. Bitencu pa se zahvaljuje za pomoč in opravljeno delo.

Druga skrb, ki jo je prevzelo društvo preko prvotnega okvira, je izdajanje Loških razgledov. Ne bom pojasnjeval koristi, ki jo ima od raziskovanja krajevnne zgodovine in krajevnih razmer znanost, ko iz podrobnih ugotovitev o dogodkih in razmerah v posameznih krajih sestavlja celotno sliko naše preteklosti in kakor z raznobarvnimi kamenčki daje pestrost in življenjskost mozaiku naše zgodovine. Poudaril bi pa rad drugo poslanstvo, ki ga opravlja društvo z Loškimi razgledi. Za ljudsko oblast vsakega kraja je gotovo koristno, če ljudje svoj kraj poznajo, razumejo, cenijo in so nanj navezani. Te lastnosti so sicer psihične vrednote, toda imajo prav materialne učinke. Kajti človek, ki mu je mar njegov rojstni kraj, je pripravljen zanj delati, skrbeti in se zanj žrtvovati. Le takšni ljudje nesebično opravljajo težke naloge v korist splošnosti in rinejo kolo razvoja v pravo smer. Ne trdim, da že samo poznavanje krajevnne zgodovine daje ljudem te lepe lastnosti, prepričan pa sem, da te lastnosti izdatno krepi in utrjuje, ljudem pomaga, da pri delu v korist splošnosti ne zavozijo v nepravi

tir in kljub svoji dobri volji ne delajo svojemu kraju škode. Vsak razvoj, vsak napredek je prehod iz preteklosti v prihodnost, izločitev slabega, podkrepitev dobrega, pravega. Zato je treba poznati, kaj preteklost in sedanost nudita pozitivnega in kje je tisto negativno, čemur se je treba izogniti in kar je treba zavreči. Treba je poznati razmere, ki so zrasle iz preteklosti, pa ljudi, ki jih je tudi oblikovala preteklost. Koliko napak delamo, če tega ne upoštevamo! Da domačini poznajo značilnosti svojega kraja, je koristno tudi z vidika turizma, in sicer iz dveh vzrokov: da te značilnosti gojijo in s tem ohranjujejo krajevne privlačnosti in da znajo gostu to in ono pojasniti ali ga na to in ono opozoriti. Kako slab vtis napravi na tujca, če vpraša domačina o kaki zanimivosti, pa ta sam ne ve nič o njej. Kraj si s tem ne daje dobrega spričevala. Privlačnost kraja raste, če se domačini s turistom prijazno in razumno pogovorijo in če turist čuti, da jim je domači kraj pri srcu in so ponosni nanj. Iz vseh teh vzrokov je proučevanje posameznih krajev in izdajanje krajevnih monografij postalo že prava potreba. Dela te vrste se vedno bolj množijo. Ljubljana ima v delu obsežno lokalno zgodovino, Maribor in Kočevje sta izdala pomembni knjigi. Kamnik je natisnil tretji letnik Kamniškega zbornika, Idrija izdaja drobnejše in pogostejše Idrijske razglede, Tržič ima svoj Tržiški vestnik. Kranj je že pred vojno dobil temeljito Zgodovino mesta Kranja, Mengeš in Slovenj Gradec sta opravila del takšne naloge ob krajevnem jubileju, Videm ob Ščavnici je izdal že dve brošuri itd. Da smo Ločani s štirimi letniki Loških razgledov v prvih vrstah med slovenskimi kraji, je spet zasluga ObLO, organizacij in podjetij, ki pomagajo z denarnimi prispevki.

Ko se bo društvo v prihodnjem letu spominjalo 20-letnice obstoja svojega muzeja, bo lahko z zadoščenjem ugotovilo, da se ni zapiralo med stene svojih razstavnih prostorov, ampak je poseglo na široko v javno življenje. Zelja odbora pa je, da bi se naše kulturne težnje tudi globoko zasadile v miselnost vseh društvenih članov in vseh Ločanov ter jih s trdnimi vezmi spoznanja o posebnih vrednotah Loke privezale na domači kraj.

Poročilo upravnika muzeja

(Poroča kustos Andrej Pavlovec)

Letos je potekla mandatna doba prvemu upravnemu odboru, ki je spremljal poslovanje muzeja od leta 1956 dalje. Vse delo v muzeju, predvsem večje nakupe muzealij, probleme, ki nastopajo pri muzejskem delu in podobno, je uprava muzeja reševala skupno z upravnim odborom v najlepšem redu in soglasju. Predlog za novi upravni odbor, ki ga je društvo predložilo občinskemu ljudskemu odboru, še ni uveljavljen. V zvezi s tem poročam, da ni bilo sprememb ne v vodstvu ne med osebjem muzeja.

Muzejska uprava je predvsem skrbela za prostore. Poleg razstavnih prostorov, katerim posvečamo stalno pozornost in jih v redu oskrbuje, zaslužijo to v še večji meri skladiščni prostori. Kajti v njih so shranjeni predmeti iste vrednosti kot na razstavi, le s to razliko, da so predmeti v depojih razmešeni nepregledno in povrh tega še v prostorih, ki ne ustrezajo zahtevam sodobne muzeologije. Veseli bi lahko bili, če bi bili prostori vsaj suhi, tako pa so vlažni, vanje vdira cestni prah, stropje razjeda lesni črv in okužuje v skladiščih spravljene lesene predmete. Zaradi tesnih prostorov je bil otežkočen pregled predmetov, kar je oviralo potek inventarizacije. Že bežen pregled je pokazal skrajno nezadovoljivo stanje predmetov. Vлага, prah, onemogočeno pravilno zračenje in razporeditev prostorov so kvarno vplivali na predmete. To stanje bi se dalo popraviti edino s pridobitvijo kakega novega skladišča. Zato smo uredili bivšo garažo, kar nam je omogočil ObLO, ki nam je delno prepustil gradivo obeh porušenihih mesnic. Z uporabo gradiva in z izkupičkom zanj smo uspeli popraviti streho garaže in smo s tem pridobili lep in suh prostor. Vanj smo spravili slike, in to na posebna stojala. Vendar smo z ureditvijo skladišča v garaži razbremenili ostale prostore le v majhni meri. Po predvidenem načrtu za ureditev depojev moramo izprazniti nekdanjo verando za potrebe arhiva. Dalje naj bi služil prostor pod Tavčarjevo sobo za hrambo kamnitih predmetov, raznega orodja in neuporabljene razstavne opreme. V popravljeni garaži bi po načrtu bile shranjene slike, slike na steklo, panjske končnice in omare iz bivše verande. V dveh prostorih bivšega hleva bi uredili: v prvem hrambo plastike in delov oltarjev, v drugem pa manjših etnografskih predmetov in železa. Za velike predmete, n. pr. skrinje, pluge in množico posameznih kosov pohištva in manj vrednih predmetov, pa po tem načrtu ne bi imeli prostora. Toda tudi to se je zadovoljivo rešilo: dobili smo zgornje nadstropje v kašči, ki smo ga zasilno uredili,

počistili in prebelili in jeseni 1957 prenesli tja del etnografske zbirke in že prej našete predmete. Tako ostane po načrtu še ureditev bivšega hleva in oprema depojev s policami. Postavitve teh bo omogočila sistematično urejevanje predmetov in s tem zvezano inventarizacijo.

Inventarizacija je najtežavnejša naloga, kateri posveča uprava vso pozornost in so doseženi že prvi uspehi. Vpisani so vsi predmeti, katere so zbrali člani Muzejskega društva še pred vojno. Mnogo predmetov pa je brez osnovnih podatkov, tako na primer ni znano najdišče, od kod je predmet prišel v muzej, kar je bistvenega pomena, saj brez teh podatkov izgubi vrednost in je za muzej nepomemben. Upam, da bo za večino takšnih predmetov še mogoče dobiti te osnovne podatke od članov društva, predvsem od zbiralcev. Vsi novi predmeti pa so takoj vpisani v knjigo dohoda in dobijo oznako.

Poleg ureditve knjige dohoda muzejskih predmetov Muzejskega društva je v prvi stopnji urejena fototeka, osnovana zaenkrat na priročnem seznamu. Filmi so spravljani v posebnih kartonih v kartotečnem zaboju, vsi kartoni in filmi so oštevilčeni, seznam pa vsebuje vse potrebne podatke. Te je treba le še prepisati v knjigo, tako da bo že letos delo pri urejevanju fototeke ažurno.

Pregled števila predmetov v primerjavi z letom 1956 pokaže velik uspeh, in sicer: v letu 1956 je bilo vseh predmetov 8825, od tega razstavljenih 2253, konec leta 1957 pa je vseh 18.584 in od teh razstavljenih 1992. Tak velik porast so nanesele predvsem fotokopije in filmi NOB ter na novo dobljeni predmeti. Klasifikacija teh pokaže, da smo dobili največ etnografskih predmetov, in sicer 116. Zgodovinska zbirka se je povečala za 18, kulturnozgodovinska za 50, umetnostnozgodovinska za 7, prirodoslovna za 5, arheološka za 2 predmeta in numizmatična za 6 novcev. Oddelek NOB je zbral 222 predmetov, od tega 27 kosov orožja.

Število obiskovalcev se veča iz leta v leto. Leta 1955 je naš muzej obiskalo 10.037 obiskovalcev, lansko leto pa 12.706 obiskovalcev. Opaziti je padec skupinskih obiskov, od 65 posebnih skupin v letu 1955 na 11 skupin v lanskem letu, medtem ko so se šolske skupine močno povečale, in sicer od 193 skupin v letu 1956 na 250 v preteklem letu. Pregled obiskov kaže, da si je muzej utrdil svoj sloves v šolah (posebno pri dijakih gimnazij, vajejske šole in osnovne šole v Loki). K večjemu številu obiskovalcev so pripomogle tudi razstave. Leta 1956 je za teden muzejev obiskalo slikarsko razstavo prof. Pavla Bozovičarja 1507 ljudi. Najbolj je bila obiskana slikarska razstava Ivana Groharja v tednu muzejev naslednjega leta z 2029 obiskovalci. Razstava slikarja Doreta Klemenčiča je imela 953 obiskovalcev, razstava reprodukcij holandskega slikarja Rembrandta pa 677.

Novo zbirke in preurejanje starih zahteva tudi vitrine in podobno razstavno in ohranjevalno opremo. Za razstavljanje predmetov s Kranclja smo nabavili tri stoječe in štiri stenske vitrine. Oddelek NOB je razstavil maketo Primožve žage v novi visoki vitrini. Zaradi enotnosti smo dali prepleškati 8 starih vitrin, 6 novih pa je bilo narejenih iz starih neuporabnih vitrin in se sedaj uporabljajo za občasne razstave. Za muzejsko pisarno, oddelek NOB in arhiv smo kupili tri stare omare. Tudi za shranjevanje slik smo nabavili dva posebna valja. Dalje smo v zvezi z zbiranjem gradiva za oddelek NOB kupili moško kolo. Poleg teh večjih stvari je sedaj v posesti muzeja tudi nekaj manjših nujno potrebnih kosov opreme (n. pr. svetlomer in fotografsko stojalo, medtem ko je fotografski aparat izposojen od okrajne spomeniške komisije).

Poleg dela v muzeju opravlja kustos tudi spomeniškovarstveno službo po navodilih Zavoda za spomeniško varstvo in v okviru spomeniške komisije OLO Kranj. Stalno je navzoč pri vseh popravilih hiš v mestu, pregleduje gradbena dovoljenja in skupno z arhitektom vodi vsa dela, ki zadevajo spomeniškovarstveno območje. Med velika dela v mestu moremo šteti nadzorstvo del pri restavriranju mestnega obzidja, pri delih za ureditev predela ob Kapucinskem mostu ter pri obnovi starega rotovža in Homanove hiše. V to delo spada tudi najdba srednjeveške cehovske prodajalne na Spodnjem trgu itd. Odločno je bilo treba posredovati pri delih za novo kinodvorano na Mestnem trgu, kjer je bil sklenjen kompromis: ohranjena je samo fasada, posneti pa so tlorisi stare stavbe in po njih je Gregor Kankelj izdelal dve maketi. Nadalje smo uredili dvorišče puštalskega gradu in utrdili fresko G. Quaglija v kapeli. Evidentirani in fotografirani so bili spomeniški objekti v pretežnem delu Poljsanske doline: okoli 300 fotografij, 150 strani zvezka konservatorskih zapiskov, začeta kartoteka spomenikov na loškem ozemlju, 70 tipkanih strani in 195 fotografij iz zgodovine NOB, 30 tlorisov bunkerjev, tehnik itd. Vse to priča o dejavnosti muzeja na spomeniškovarstvenem področju.

Končno naj dodam še nekaj besed o ekipnem terenskem delu. Lani smo organizirali prvo ekipo za zbiranje podatkov o zgodovini NOB, ki smo ji priključili še etnografa. Širše poročilo je izšlo v Loških razgledih, tu pa poudarjam samo eno: pred muzejem je važna naloga zbiranja etnografskih predmetov in zapiskov, izdelava spomeniške kartoteke ali seznama, ki bo prišel v poštev ob novem spomeniškem zakonu, in seveda v prvi vrsti zbiranje gradiva NOB. Zato je nujno, da tudi v letošnjem letu muzej organizira ekipo, ker le s takim delom bo mogel pokazati vidne rezultate in reprezentirati v novih prostorih na loškem gradu.

Poročilo o arhivu

(Poroča arhivarka Doroteja Gorišek)

Glavno delo je bilo usmerjeno v uvedbo samostojnih arhivarskih knjig. Doslej so se vodile akcisijske in inventarne knjige za muzealije in arhivalije skupaj, kar je bilo nekako vzdržno; sedaj, ko pa tako muzejske kot arhivske zbirke stalno naraščajo, se je to pokazalo za nepraktično in so bile v zadnjih dveh letih uvedene samostojne arhivske akcisijske in inventarne knjige. To je tudi v smislu splošnega arhivskega dela v naši državi, ki je usmerjeno v intencionalizacijo arhivalij po enotnih smernicah.

Tako je bila nastavljena akcisijska knjiga splošnih arhivalij (1 knjiga) in posebej za arhivalije NOB (2 knjigi). Za posamezne fonde, ki so že urejeni, so izdelani tudi posebni sezname za praktično uporabo in kot osnova za inventarno knjigo. Druga je akcisijska knjiga mikrofilmov loških arhivalij iz Münchena in po njih izdelanih povečav (doslej 1534 kosov). Obenem je urejena posebna kartoteka teh mikrofilmov ter urejene in evidentirane tudi povečave. Posebej je izveden vpis fotokopij in filmov oziroma plošč tistih loških arhivalij, ki so posnete v naših domačih arhivih. Posebna knjiga služi za evidenco fotokopij pečatov in grbov Škofje Loke, gradov, cehov, cerkva, mesta Škofje Loke in gradov ter kamnitih zgodovinskih plošč z našega teritorija. Vse to gradivo je posneto pri nas doma in v drugih centralnih arhivih ter predstavlja lepo zbirko vseh doslej znanih in dosegljivih primerov. Obsežna je tudi zbirka originalnih pečatov z loškega ozemlja. To so splošni občinski, šolski, cehovski, društveni, cerkveni, privatni, dalje posebej okupacijski in zase pečati iz NOB. Zanje je uvedena posebna knjiga, zbirka pa je urejena. Zadnji čas je zbrana prav obsežna zbirka klišejev raznih zgodovinskih, etnografskih krajev in objektov ter spomenikov NOB, objavljenih v raznih naših domačih publikacijah, ki so urejeni, evidentirani in vknjiženi v posebno inventarno knjigo. Prav tako je urejena tudi zbirka raznih emblemov in plaket in je zanje uvedena posebna inventarna knjiga. Obsežna je zbirka karend in cirkularjev, t. j. starejših uradnih glasil iz 18. in 19. stoletja, skupaj okoli 5000 kosov; zanje se vodi posebna inventarna knjiga. Urejene so kronološko, izdelati je treba še vsebinski register. Končno so prefotografirane tudi vse domače pergamentne listine, da so bili originali umaknjeni iz muzejskih razstavnih zbirk v arhiv in so razstavljene fotokopije. Poleg teh del je bil urejen še del ajmanovega arhiva, ki smo ga pridobili v letu 1957, in arhiv vojne škode.

V teh dveh letih smo v okviru mednarodnega sodelovanja praznovali tudi pri nas dva arhivska tedna. Prvi arhivski teden v letu 1956 je imel praktični značaj. Da bi dobili evidenco nad arhivi na terenu, je arhivarka pregledala vse občinske arhive po obeh dolinah. Ob tej priliki so bili izdelani posebni zapisniki o pregledu in arhivskem gradivu. Z ljudskimi odbori smo se tudi dogovorili za medsebojno sodelovanje glede oddajanja starejših arhivalij naši ustanovi in glede škartiranja.

Za arhivski teden v letu 1957 je bila urejena razstava s tematiko »Gospodarski sistem in družbene plasti do leta 1848«. Priključeni so bili še pisani kamniti spomeniki na loškem področju, vrsta pisanih dokumentov (rokopisi, listine, inkunabule) in primer restavriranja poškodovanih arhivskih dokumentov. Razstava je bila opremljena z originalnimi slikami iz zgodovine loškega gospodarstva, središče loškega gospodarstva pa je bilo predstavljeno z maketo loškega gradu v stanju iz 17. stoletja. Razstava je bila odprta ves teden ob vodstvu in strokovni razlagi. Na gimnaziji je imela arhivarka za višješolce posebno predavanje o arhivskem tednu, o zgodovinski dokumentaciji in sodelovanju srednje šole z arhivskimi ustanovami. Na loških šolah so bili s spremnim predavanjem predvajani diapozitivi o Ivanu Tavčarju, Poljanski dolini in zgodovinskih znamenitostih Škofje Loke, katere so posneli po loških arhivalijah in muzealijah,

deloma pa na terenu. Isto predavanje s slikami je bilo tudi v šolah v Gabrku in Poljanah. S tem so bili narejeni prvi koraki v zblizanju mladine z arhivsko problematiko, kar je bil tudi namen tega arhivskega tedna.

V tem času je bilo za arhiv pridobljeno naslednje gradivo:

Večje število starejših letnikov raznih časopisov za časopisno zbirko; ves arhiv tekstilnih stavk iz leta 1956, arhiv KUD »Tone Sifrer«; odkupljen je bil del ajmano-vega arhiva in nekaj starejših rokopisnih zvezkov in hišnih dokumentov nekaterih kmečkih domačij; 1500 cirkularjev; povečanih je bilo nad 1000 mikrofilmskih posnetkov loških arhivalij iz Münchena. Za zbirko NOB je vsega skupaj zbranih 6509 arhivalij s 795 brošurami, od tega je bilo v zadnjih dveh letih zbranih 1005 arhivalije in 520 brošur; vseh zbranih fotografij iz NOB je 1971, od tega v zadnjih dveh letih 665; lepa pridobitev so negativni motivi iz NOB, skupaj 1187, od katerih jih je 1020 poklonil tovariš Marijan Masterl. — Nabavljene so bile police za arhivski depo, miza in zabojček za kartoteko filmov.

Muzejska prirodna knjižnica je v zadnjih dveh letih narasla za 375 knjig, med temi 9 zbirk. Od tega je bilo kupljenih 259 knjig, darovanih 67, za Loške razglede zamenjanih 51. Kot darove in v zamenjavo smo prejeli razne publikacije kulturnih ustanov, muzejev, galerij in Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani.

V arhivu in knjižnici je bilo izdanih nad 1000 kosov splošnih in arhivalij NOB in knjig. Uporabljalo je arhiv in knjižnico 121 oseb, poleg teh pa še nekatere ustanove v Ljubljani, kakor Muzej NOB in CK ZKS za razstave in objavo. Strokovno je arhiv povezan s centralnimi arhivi LRS, Društvom arhivskih delavcev LRS in z Zvezo arhivskih delavcev FLRJ.

*

Po poročilih se je razvila debata, nakar so sledile volitve. Za predsednika je bil ponovno predlagan in izvoljen dr. Pavle Blaznik, za člane odbora pa Stevo Šink, France Planina, Svetko Kobal, Tone Pirc, Branko Berčič, Tine Kalan, Doroteja Goršek, Slavko Fojkar, Lovro Planina in Gregor Kankelj. V nadzorni odbor pa so bili izvoljeni: Ivan Hafner, Lojze Zupanc in Silvo Marguč. Svoje zastopnike bodo v odbor poslali: uprava muzeja, oddelek NOB, osnovna šola, gimnazija in Svet za prosveto in kulturo.

Člani Muzejskega društva

(Pri zunanjih članih je v oklepaju naveden kraj bivanja; kurzivno tiskani so redni naročniki Loških razgledov)

Avdič Jože, — Babič Jože, Bauman Ivan, *Berčič Branko*, Berginc Eleonora, Bernik Alojz, Bernik Julka, Bernik dr. Karel (Ziri), Bernik Marija, Bogataj Matevž, Bogataj Tone, Bračko dr. Marija, Brifah Viktor, *Burdych Eogen* (Celje), *Burdych Magda*, *Burdych Oto*, *Blaznik dr. Paole* (Celje), — Cerar Franjo, Cernič Drago, *Cigoj Lidija*, Cirk Milan (Piran), — Cadež Jože, Čarman Lovro, Čelik Angelca, Čemažar Ivan, Česnik Pavel, — Dagarin Franc, Dagarin Jernej, Dagarin Rezika, Debeljak Franc, Debeljak Viktor, *Demšar Ana*, *Demšar Renata*, Dolenc Franc, *Dolenc Janez* (Tolmin), Doktorič Nevenka, — Eržen Jože, — Fajfar Cilka, Ferjanč Marija, Fojkar Marija, *Fojkar Maks* (Gabrk), *Fojkar Slavko*, Fojkar Tone, Franko Jože, Franko Tone, Frantar Pavla, — *Gerjol Adolf*, Gerjol Ida, *Gojnič Duša* (Št. Vid), *Gojnič Ivanka*, *Golja Modest* (Ljubljana), Goljar Mara, *Golob Melhior*, *Gorišek Doroteja*, Grahek Stanko, *Gregorc Drago*, Gregorc Fani, Grohar-Hafner Francka, Gruden Janko, Gruden Tone, Guzelj Igor, Guzelj Ivica, — Hafner Ančka, Hafner Anton, *Hafner Ivan*, Hafner Lovro, Hafner Pavel, *Hafner inž. Paole*, Hafner Peter, Hafner Zinka, Homan dr. Albert (Ljubljana), Homan inž. Anton (Ljubljana), — Izitič Jožica, — Jaklič Stanko, Jamnik Marija, *Janežič Jelo*, Janša Stanko, Jenko Lojze (Železniki), Jerala Albina, Jesenovec Stanko, Ješe Minka, Jocič Janko, Jugovic Ludvik, — Kafol Dušan, *Kafol Helena*, Kavčič Francka, *Kalan Franc*, *Kalan Minka*, *Kalan Tine*, *Kankelj Gregor*, *Klobos Jože*, Kmetič Lojze, *Kobal Jože*, *Kobal Svetko*, Kocijančič Ljudmila, Kokalj Minka, Konstantin Milena (Sarajevo), Kopič Franjo, Koritnik Albert, Košča Franc, Košenina Anton, Košenina Peter, Košir Ivan, Kožuh Janez, Kramarič Anton, *Krašovec Jože*, *Krek Janko*, *Krek Kristina*, Krelj Katarina, Krelj Peter, *Križnar Ivan*, *Križnar Stana*, — Langerholc Minka, *Leben Aci*, Lendovšek Čiro, *Logonder Tone*, Lukanc Janez, Lušin Ana, — Malej Marija, Malovrh Alojzij, *Marguč Silvo*, *Masterl Marijan*, Mateveber Gabrijel, *Mlakar inž. arh. Tone*, Mlinar Mara, *Miklavčič dr. Maks* (Ljubljana),

Musar Fani. — Nosan Julka. — Oblak Ana, Oblak Lovro, *Oblak Ivanka*, Ogrin Rezika, Okorn Milan, Omahen Milan, Opeka Lojzka. — Pagon Berta, *Pavlovec Andrej*, Pečar Stane, Pečuh Teodora, Pehar Jože, Pevc Tone, Peternelj Marica, *Peternelj Rudi*, Pirc Tone, Pirc Jože, Peternelj Jože, *Planina France* (Ljubljana), *Planina Lovro*, Plestenjak Janez, Podrepšek Jožefa, Polajnar Zvonka, Podnar Tomo, *Pokorn Betka*, *Peternelj Marija*, *Potočnik Antonija*, Potočnik Valentin, Primožič Janko, *Puhar Ivan*, *Piskernik Helena*, *Polenec Polde* (Sarajevo), — *Rant dr. Jože* (Ljubljana), Ravnikar Ana, Ravnikar Andrej, Ravnikar Lojzka, Remškar Stane, Res Ana, *Rodič Justina*, *Rojc Sonja*, Rupar Franc, — Satler Emil, Savnik Anton (Brežice), Savnik Jožica, *Savnik Martin*, Simončič Andrej, *Slapar Ina*, *Sluga Vida*, Strgulc Stanko, Sušnik Ivan, Sušnik Katinka, *Sušnik Paole* (Ljubljana), Svoboda Hilda, Svoboda Velimir, — Selhavs Julka, Šetina Albin, Šifrer Franc, *Šifrer Franc*, Šifrer Janez, Sink Janko, Sink Lojzka, Sink Savo, *Sink Stepo*, Sink Nada, Skrlj Miha, Solc Polde (Ljubljana), *Stanta Polde*, Štrekelj Jerica, Štukelj Jakob, Šubic Mirko (Ljubljana), Šubic-Hafner Francka. — Tavčar Jernej, Tavčar Jože, Tibljaš Marija, Tomazin Marija, Trdina Janko, Trojar Ivan (Železniki), Tušek Jože. — Veber Matilda, *Veider dr. Janez*, Vidervol Janez, *Vilfan Julka*, Vodeb Dragica, Vraničar Drago, Vraničar Franc, Vraničar Franc, — Zihrel Angela, Zihrel Minka, Zupanc Lojze, — Zebre Franc, *Zigon Ljudmila*, Zontar Franc, Žužek Vladimir.

Ostali redni naročniki Loških razgledov: Arhar Iva, Benedičič Marija, Burdych Oskar (Slunj), Braniselj Zofka, Fojkar Janko, Geografski inštitut univerze v Ljubljani, Golar Cvetko (Ljutomer), Inštitut za slovansko filologijo univerze v Ljubljani, Ipavec Mirko, Jenko Jože (Vodice), Kapucinska knjižnica, Kavčič Majda, Kemperle Zala, dr. Kuralt (Beograd), Historični inštitut univerze v Ljubljani, Ličen Karel, Ljudska knjižnica, Ljudska knjižnica v Kranju, Ljudska knjižnica na Jesenicah, Logar Vladimir, Logonder Angela, Logonder Franci (Ribnica), Logonder Polde (Mirna peč), Mestna knjižnica (Piran), Malovrh Milka, Nardoni Julij, Oblak Martina, Oman Milka, Osnovna šola, Osnovna šola v Gabrku, Pirc Katarina, Pokorn Pavel (Kranj), Prosen Janko (Lučine), Sever Egidij, Sever Valentin, Stanonik Jože, Sušnik Lovro (Ljubljana), Slovenska akademija znanosti in umetnosti (Ljubljana), Seminar za etnologijo univerze v Ljubljani, Slovanska knjižnica (Ljubljana), Stabej Jože (Ljubljana), Skrlj dr. Franc (Ljubljana), Studijska knjižnica (Celje), Studijska knjižnica (Kranj), Studijska knjižnica (Maribor), Studijska knjižnica (Nova Gorica), Studijska knjižnica (Ravne), Tavčar Marijan (Ljubljana), Vajeniška šola kovinske stroke (Ljubljana), Vrabčič Jože (Mozirje), Žakelj Milan, Železarna Jesenice.

Z Loškimi razgledi zamenjujejo svoje publikacije: Arhiv grada Varaždina, Ameriška knjižnica v Zagrebu, Etnografski muzej (Ljubljana), Etnografski muzej (Split), Kamniški zbornik (Kamnik), Mestni muzej (Ljubljana), Moderna galerija (Ljubljana), Muzej (Celje), Muzej (Leskovac), Muzej (Novo mesto), Muzej (Ptuj), Muzej (Tolmin), Muzej Kosova i Metohije (Priština), Muzej narodne osvoboditve (Ljubljana), Muzeum okregowe Zielona gora (Poljska), Narodna galerija (Ljubljana), Narodni muzej (Beograd), Narodni muzej (Ljubljana), Slovenska akademija znanosti in umetnosti (Ljubljana), Solski muzej (Ljubljana), Tehnični muzej (Ljubljana), Turistična zveza Slovenije (Ljubljana), Turistično in olupševalno društvo (Ptuj), Vojni muzej JNA (Beograd), Zavod za zaščito kulturnih spomenika (Beograd), Zveza borcev (Celje).